

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Tämän sivun alkukielistä versiota [bg](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomenntaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla.

Swipe to change

bulgaria**Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano****Bulgaria****1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?**

Täytäntöönpano on oikeudellisen menettelyn viimeinen vaihe. Täytäntöönpanossa kantaja, jonka hyväksi tuomio on annettu, voi pyytää toimivaltaista täytäntöönpanoelintä ryhtymään kaikkiin sen toimivaltaan kuuluviin, laissa säädettyihin toimenpiteisiin vaatimuksen panemiseksi täytäntöön.

Täytäntöönpano-oikeuden perustana on täytäntöönpanokelpoinen vaatimus, jota ei ole täytetty vapaaehtoisesti, ja oikeudellinen väline, jonka avulla vaatimus voidaan panna täytäntöön.

Täytäntöönpanotoimia ovat muun muassa seuraavat:

- irtaimen omaisuuden ulosmittaus
- kiinteän omaisuuden ulosmittaus
- kiinteän omaisuuden inventointi ja arviointi
- kiinteän omaisuuden myynti julkisessa huutokaupassa
- velallisen pankkitilin ulosmittaus
- ajoneuvon ulosmittaus
- takaisinotto
- irtaimen omaisuuden takavarikko
- yhtymäosakkeisiin kohdistuva täytäntöönpano
- lapsen luovuttamista koskevan velvoitteen täytäntöönpano
- aviovarallisuuteen kohdistuva täytäntöönpano.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Bulgariassa on kahdentyyppisiä ulosottomiehiä:

- julkiset ulosottomiehet
- yksityiset ulosottomiehet.

Yksityisten ulosottomiesten asemasta on säädetty yksityisestä täytäntöönpanosta annetussa laissa (*Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie*). Kyseisen lain 2 §:n mukaan yksityinen ulosottomies panee täytäntöön yksityisiä vaateita valtion valtuuttamana.

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?**3.1 Menettely**

Siviiliprosessilain (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) 404 §:n mukaan täytäntöönpanomenettely voi perustua seuraaviin:

1 momentti – lainvoimaiset tuomiot ja määräykset, muutoksenhaku tuomioistuinten päätökset, täytäntöönpanomääräykset, sovinnot, täytäntöönpanokelpoiset tuomiot ja määräykset tai tuomiot ja määräykset, jotka on julistettu ennakkoon tai välittömästi täytäntöönpanokelpoisiksi, sekä välimiestuomioistuinten päätökset ja niiden hyväksymät ratkaisut

2 momentti – muualla kuin Bulgariassa toimivien tuomioistuinten antamat tuomiot tai määräykset tai niissä tehdyt sovinnot, jotka ovat täytäntöönpanokelpoisia Bulgariassa ilman lisätoimenpiteitä

3 momentti – muualla kuin Bulgariassa toimivien tuomioistuinten antamat tuomiot tai määräykset tai niissä tehdyt sovinnot sekä muualla kuin Bulgariassa toimivien välimiestuomioistuinten antamat tuomiot ja hyväksymät sovinnot, kun ne on julistettu täytäntöönpanokelpoisiksi Bulgariassa.

Siviiliprosessilain 405 §:n nojalla täytäntöönpanomääräyksiä annetaan kirjallisen hakemuksen perusteella. Velalliselle ei tarvitse toimittaa hakemuksesta jäljennöstä.

Toimitettuja hakemuksia koskeva toimivalta on siviiliprosessilain 405 §:n 2 momentin nojalla seuraavilla tuomioistuimilla:

siviiliprosessilain 404 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka käsitteli asian tai antoi täytäntöönpanomääräyksen, sekä, jos asiakirja on välittömästi täytäntöönpanokelpoinen, tuomioistuin, joka antoi tuomion tai täytäntöönpanomääräyksen siviiliprosessilain 404 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tuomioistuin, jolla on toimivalta määrätä täytäntöönpano kotimaisten välimiestuomioistuinten antamien tuomioiden ja välimiesmenettelyissä tehtyjen sovintojen osalta Sofian kaupungin tuomioistuin (*Sofiyski gradski sad*).

Täytäntöönpanomääräystä koskevan hakemuksen hyväksymis- tai hylkäämispäätökseen voi hakea muutosta kahden viikon kuluessa (siviiliprosessilain 407 §).

Bulgarian lain mukaan täytäntöönpanomääräystä koskevan hakemuksen voi tehdä muu kuin lakimies, muun muassa täytäntöönpanoa hakeva osapuoli itse tai tämän edustaja (joka voi myös olla lakimies). Täytäntöönpanomääräyksen saamiselle ei ole asetettu mitään hakemuksen tekoon liittyviä erityisvaatimuksia.

Täytäntöönpanokustannukset on määritetty yksityisestä täytäntöönpanosta annettuun lakiin liittyvässä maksu- ja kustannusluettelossa (Bulgarian valtion virallinen lehti nro 35/2006).

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Asianomainen käynnistää täytäntöönpanomenettelyn toimittamalla kirjallisen hakemuksen julkiselle tai yksityiselle ulosottomiehelle. Liitteenä on toimitettava täytäntöönpanomääräys tai muu täytäntöönpanokelpoinen asiakirja. Hakemuksessa on ilmoitettava ensisijaisena pidetty täytäntöönpanomenetelmä, jota voidaan muuttaa menettelyn aikana (siviiliprosessilain 426 §).

Ulosottomiesten toimivallasta säädetään siviiliprosessilain 427 §:ssä.

Ulosottomiehen on lähetettävä velalliselle kirjallinen ilmoitus, jossa hän kehottaa velallista täyttämään vaatimuksen vapaaehtoisesti kahden viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Ilmoituksessa velalliselle kerrotaan, että vaatimuksen täyttämättä jättäminen johtaa täytäntöönpanotoimiin. Ilmoituksessa on mainittava määrätty ulosotot ja takavarikot, ja siihen on liitettävä jäljennös täytäntöön pantavasta tuomiosta. Kun ulosottomies kehottaa velallista täyttämään vaatimuksen vapaaehtoisesti, hänen on ilmoitettava myös päivämäärä, jolloin omaisuus inventoidaan, ja lähetettävä takavarikosta ilmoitus kiinteistörekisteriin, jos täytäntöönpano koskee kiinteää omaisuutta.

Ulosottomies pitää kirjaa kaikista toteuttamista tai täytäntöön panemistaan toimenpiteistä.

Jos alkuperäistä täytäntöönpanomenetelmää muutetaan, ulosottomiehen on ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti velalliselle siviiliprosessilain 428 §:n mukaisesti.

Jos velallisella ei ole rekisteröityä pysyvää tai tilapäistä osoitetta täytäntöönpanomenettelyn alkaessa, piirituomioistuimien (rayonen sad) nimeää velalliselle väliaikaisen edustajan velkojan ehdotuksesta (siviiliprosessilain 430 §).

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Täytäntöönpanotoimet voidaan kohdistaa seuraavanlaiseen velallisen omaisuuteen:

irtain omaisuus

palkat

kiinteästä omaisuudesta saatavat tulot, muun muassa vuokratulot

pankkitilit

kiinteä omaisuus

kaupallisten yritysten liikkeeseen laskemat osakkeet ja joukkovelkakirjat

irtaimen tai kiinteään omaisuuteen kuuluvat esineet, aviovarallisuus mukaan luettuna.

Velkoja voi vaatia kohdistamaan täytäntöönpanon mihin tahansa velallisen esineeseen tai saataviin siviiliprosessilain 442 §:n nojalla.

Siviiliprosessilain 444 §:n mukaan täytäntöönpanotoimia ei voida kohdistaa seuraavanlaiseen omaisuuteen:

velallisen ja hänen perheensä päivittäisessä käytössä olevat esineet, jotka mainitaan ministerineuvoston hyväksymässä luettelossa velallisen ja hänen perheensä kuukauden tarpeita vastaavat elintarvikkeet tai, jos velallinen on maanviljelijä, seuraavaan satoon asti tarvittavat elintarvikkeet tai vastaava määrä muita maataloustuotteita

lämmityksessä, ruoanlaitossa ja valaistuksessa tarvittavat polttoaineet kolmen kuukauden ajaksi

koneet ja laitteet, joita velallinen tarvitsee voidakseen jatkaa työnsä tai ammattinsa harjoittamista

osa velallisen omistamasta maasta (enintään 0,5 hehtaaria viiniviljelmää ja muuta viljelymaata sekä enintään 3 hehtaaria yleiskäyttöön tarkoitettuja maa-alueita sekä koneet ja työkalut, lannoitteet, kasvinsuojeluaineet ja kylvösiemenet yhden vuoden ajaksi)

kotieläintuottajien työssään tarvitsema karja, erityisesti kaksi vetojuhtaa, yksi lehmä, viisi lammasta ja vuohta, kymmenen mehiläispesää ja kanaa, sekä eläinten ruokintaan tarvittava rehu seuraavaan satoon saakka tai siihen asti, kun eläimet aloittavat laiduntamisen

velallisen omistama asunto, jos velallisella ja hänen perheenjäsenillään ei ole muuta asuntoa, riippumatta siitä, asuuko velallinen siellä. Jos asunto on asumistarpeista annetun ministerineuvoston asetuksen mukaan suuri velallisen ja hänen perheensä asumistarpeisiin nähden, osa siitä myydään edellyttäen, että varallisuuslain (*Zakon za sobstvenostta*) 39 §:n 2 momentissa määritetyt ehdot täytyvät muut esineet ja saatavat, jotka eivät lain mukaan voi olla täytäntöönpanon kohteena.

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Kun ulosottomies kehottaa velallista täyttämään vaatimuksen vapaaehtoisesti, hänen on ilmoitettava myös päivämäärä, jolloin omaisuus inventoidaan, ja lähetettävä takavarikosta ilmoitus kiinteistörekisteriin, jos täytäntöönpano koskee kiinteää omaisuutta.

Irtaimen omaisuuden ulosmittauksen tai vaateen määräämistä varten laaditaan inventaario.

Ulosmittaus ja takavarikko vaikuttavat velalliseen seuraavilla tavoilla:

Ulosmittauksen ja takavarikon määräämisestä alkaen velallinen ei saa luovuttaa saatavia tai kiinteää tai irtainta omaisuutta eikä muuttaa, vahingoittaa tai tuhota omaisuutta rikosoikeudellisten seuraamusten uhalla. Nämä vaikutukset ovat voimassa siitä päivästä alkaen, kun velallinen on vastaanottanut kehotuksen täyttää vaatimus vapaaehtoisesti.

Ulosmittaus ja takavarikko vaikuttavat velkojaan seuraavilla tavoilla:

Siviiliprosessilain 452 §:n 1 momentin mukaan kaikenlainen ulosmitatun irtaimen omaisuuden tai saatavien luovuttaminen on pätemätön kaikkiin velkoihin nähden, paitsi jos luovutuksen saaja voi vedota varallisuuslain 78 §:ään. Viimeksi mainitun säännöksen mukaan kuka tahansa, joka ostaa irtainta omaisuutta tai haltija-arvopapereita laillisesti tietämättä, että hän hankkii ne joltakin, joka ei ole kyseisen omaisuuden tai arvopapereiden omistaja, saa omistusoikeuden, paitsi jos irtaimen omaisuuden omistusoikeuden siirtäminen edellyttää notaarin vahvistamaa asiakirjaa tai jos liiketoiminnan osapuolten allekirjoitusten on oltava notaarin vahvistamia. Samaa säännöstä sovelletaan muiden irtaimen omaisuuteen kohdistuvien esineoikeuksien hankkimiseen.

Kiinteään omaisuuteen kohdistuvien täytäntöönpanotoimien osalta luovutustoimet ovat pätemättömiä vain, jos ne on suoritettu sen jälkeen, kun turvaamistoimenpiteeksi tarkoitettu ulosmittaus on rekisteröity (siviiliprosessilain 452 §:n 2 momentti).

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Laissa ei ole asetettu määräaikoja toimenpiteiden voimassaololle. Toimenpiteiden tarkoituksena on velkojan saatavien periminen, joten ne ovat voimassa täytäntöönpanomenettelyn päättymiseen saakka.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Siviiliprosessilain 39 luvun I ja II artiklassa määritetään muutoksenhakukeinot, joita täytäntöönpanomenettelyissä voidaan käyttää.

Seuraavat osapuolet voivat hakea muutosta täytäntöönpanotoimiin, myös yksittäisiin toimenpiteisiin:

Velkoja voi hakea muutosta ulosottomiehen päätökseen kieltäytyä suorittamasta tiettyä täytäntöönpanotoimea sekä täytäntöönpanon keskeyttämiseen tai päättämiseen.

Velallinen voi hakea muutosta ulosottomiehen määräykseen, jos velalliselle määrätyn sakon täytäntöönpano koskee omaisuutta, jota velallisen mielestä ei voida ulosmitata, sekä irtaimen omaisuuden takavarikkoon tai velallisen häätöön, jos ulosottomies ei ole antanut asianmukaista ilmoitusta. Muutoksenhaku voi koskea myös kulujen maksamismääräyksiä.

Kolmannet osapuolet (jotka eivät ole täytäntöönpanon osapuolia) voivat hakea muutosta ulosottomiehen toimenpiteeseen ainoastaan, jos täytäntöönpanon kohteena olevat esineet ovat kolmansien osapuolten hallussa ulosmittauksen, takavarikon tai luovutuksen ajankohtana.

Kolmas osapuoli voi hakea muutosta kiinteään omaisuuden takaisinottoon ainoastaan, jos kyseinen omaisuus oli asianomaisen kolmannen osapuolen hallussa ennen täytäntöön pantavan vaateen esittämispäivää (siviiliprosessilain 435 §).

Julkisten huutokauppojen yhteydessä omaisuuden myyntipäätökseen voi hakea muutosta osapuoli, joka on maksanut vakuuden viimeistään viimeisenä huutokauppapäivänä, huutokaupassa tarjouksen tehnyt velkoja, jolta ei vaadita vakuuden maksamista, tai velallinen sillä perusteella, että huutokauppaa ei järjestetty laillisesti tai että omaisuutta ei myyty suurimman tarjouksen tehneelle henkilölle.

Siviiliprosessilain 436 §:n mukaan muutosta on haettava viikon kuluessa muutoksenhaun kohteena olevan toimen päivämäärästä, jos osapuoli oli läsnä toimen ajankohtana tai jos hänet oli kutsuttu paikalle, ja kaikissa muissa tapauksissa viikon kuluessa tiedoksiannon päivämäärästä. Muutoksenhaku tehdään sellaisen ulosottomiehen välityksellä, joka toimii täytäntöönpanopaikassa toimivaltaisen maakuntatuomioistuimen (*okrazhen sad*) yhteydessä. Kun muutoksenhaku käynnistetään, ulosottomiehen on esitettävät perusteet riitautetulle toimenpiteelle.

Muutoksenhaku tutkitaan suljetussa istunnossa lukuun ottamatta kolmansien osapuolien käynnistämää muutoksenhakuja, jotka tutkitaan julkisessa istunnossa, johon kaikki täytäntöönpanomenettelyn osapuolet kutsutaan. Muutoksenhakua koskevat päätökset tehdään kuukauden kuluessa.

Muutoksenhaku ei keskeytä täytäntöönpanomenettelyä, mutta tuomioistuin voi päättää lykätä menettelyä siihen saakka, kun päätös muutoksenhaussa esitetystä väitteistä on tehty. Jos menettelyä lykätään, asiasta ilmoitetaan ulosottomiehelle viipymättä (siviiliprosessilain 438 §).

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suoja koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

Siviiliprosessilain 432 §:ssä määritetään ne tapaukset, joissa tuomioistuin voi laillisesti lykätä täytäntöönpanomenettelyä velkojan ehdotuksesta.

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 11/12/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.